

Free Van Rompaey
Beleidsmedewerker
Liesbeth Franssen
Freelance communicatiemedewerker

De jachtwetgeving

Juridisch specialiste Free aan het woord

Free, regelmatig weerklinkt ‘De jacht is geopend? Hoe zit dat juist?’

De jacht is verbonden aan jachtopenings-tijden die vastgelegd zijn in het jachtopeningsbesluit (2013). Hierin wordt bepaald wanneer op welk jachtwild gejaagd mag worden. Welke soorten onder de categorie jachtwild vallen, staat in het Jachtdecreet. Enkel jachtwild dat ook in het Jachtopeningsbesluit is opgenomen, is bejaagbaar. Vlaanderen telt 17 bejaagbare soorten. Al is de lijst van jachtwild langer. Hermelijn, wezel, meerkoet, waterhoen, boom- en steenmarter zijn bijvoorbeeld soorten die als jachtwild zijn aangeduid, maar waarop de

jacht gesloten is. Waarom ze dan nog wel op die lijst staan? Dat is lobbywerk. Hubertusvereniging Vlaanderen pleit zelfs voor de heropening van de jacht op houtsnip en kleine rietgans. Onbegrijpelijk!

De lijst van jachtwild is niet gebaseerd op actuele wetenschappelijke kennis over de gezondheid van de populaties. Er staan soorten in de lijst met jachtwild die het moeilijk hebben om te overleven, zoals bvb. patrijs. Daarom eist Vogelbescherming Vlaanderen dat er niet gejaagd mag worden op soorten die op de Vlaamse Rode Lijst zijn aangeduid als kwetsbaar, bijna in gevaar of bedreigd. Zoals dus bvb. patrijs.

“**Vogelbescherming Vlaanderen eist dat er niet gejaagd mag worden op soorten die op de Vlaamse Rode Lijst zijn aangeduid als kwetsbaar, bijna in gevaar of bedreigd.**”

Wanneer er gejaagd mag worden, hangt af van de soort en het type jacht (gewone jacht of bijzondere jacht). Ook binnen een soort zijn er soms verschillen tussen het mannelijk en vrouwelijk dier en het jong. Zo verschilt de periode voor reebok, reegeit en reekits en dat heeft alles te maken met de bronsttijd en zogen van het jong. Al is dat in praktijk relatief. Nu je dit zomernummer leest, is de jacht op de reebok (mannelijk ree) geopend, die op de reegeit (vrouwelijk ree) - die op dit moment haar jongen zoogt - niet. Ook al leven reeën gedurende de meeste tijd van het jaar solitair, het leef-

gebied van een reebok overlapt met dat van verschillende reegeiten. De jacht op reebok zal dus ook de noodzakelijke rust van moederree met kind(eren) verstoren.

Er kan gejaagd worden op domeinen waar jachtrechthouders het jachtrecht hebben en waarvoor een goedgekeurd jachtplan is ingediend. Gewone jacht mag enkel plaatsvinden tussen zonsopgang en zonsondergang. Deze periode kan met een uur verlengd worden 's ochtends en 's avonds voor de bijzondere jacht.

Jachtopeningstijden in Vlaanderen

Gewone jacht

ree	fazant
patrijs	verwilderde kat
haas	

Gewone & bijzondere jacht

edelhert	Canadese gans
damhert	konijn
moeflon	houtduif
wilde eend	vos
grauwe gans	

Enkele speciale gevallen

- wild zwijn: jacht heel het jaar toegelaten omwille van de grote populatie die schade kan veroorzaken indien er niet voldoende preventieve maatregelen worden genomen
[Lees het interview met de Vlaamse everzwijncoördinator op p. 50](#)
- smient: enkel bejaagbaar indien er schade dreigt op perceel met landbouwteelt (dus geen permanent grasland)
- kievit: vormt potentieel gevaar voor de luchtverkeersveiligheid in en rond 9 luchthavens

Check het schema op de website van Agentschap Natuur en Bos:
Wanneer is jagen toegelaten? | natuurenbos.vlaanderen.be

wilde eend

Wie mag jagen?

Elke jachtrechthouder of groep van jachtrechthouders mag jagen op het aan hem / hen toegekend jachtgebied. Om te mogen jagen met het geweer moet je minimum 18 jaar zijn, een getuigschrift van het praktisch en theoretisch jachtexamen kunnen voor-

leggen, alsook een uittreksel uit het strafregister en een attest waaruit duidelijk blijkt dat je medisch en fysiek geschikt bent.

Een jager moet jaarlijks de toelating vragen om gedurende 1 jachtseizoen te jagen (geldig van 1 juli tot en met 30 juni). Deze toelating noemen we het jachtverlof.

Vogelbescherming Vlaanderen pleit ervoor om de toekenning van het jaarlijks jachtverlof strenger te maken. Zo zou het medisch attest maximum 3 jaar oud mogen zijn en moet (een deel van) het jachtexamen elke 3 jaar opnieuw afgenomen worden. Zijn we te streng? Neen, de overheid geeft individuen de toelating om dieren te doden - al dan niet met geweer - het lijkt ons logisch daar heel streng op toe te kijken.

Jagen gebeurt in de meeste gevallen met een geweer. Dit kan enkel op een aaneengesloten terrein van minimum 40 ha dat is opgenomen in een jachtplan en goedgekeurd door de arrondissementscommissaris. Er

mag niet geschoten worden in de richting van huizen, tenzij het huis meer dan 150 m verwijderd is. Ook op en rond spoorwegbermen, openbare wegen en autosnelwegen is jacht niet toegestaan. Naast het geweer kan

grauwe gans

© Jogchum Vrieling

er ook gejaagd worden met een roofvogel of fret. In dat geval telt de minimum oppervlakte van 40 ha niet.

Meerdere jachtrechthouders kunnen zich verenigen in een groep, een wildbeheereenheid (WBE). Die brengt alle jachtrechten in 1 groot jachtplan voor de WBE zodat ze samen over een groter jachtgebied beschikken.

Tot slot kan een WBE, de overheid of een particulier een bijzondere veldwachter aanstellen, met de bedoeling om een oogje in het zeil te houden op zijn eigendom of jachtgebied. De bijzondere veldwachter bewaakt de jachtrechten, gaat na of alles goed verloopt volgens de regelgeving en houdt in het oog hoe het zit met soorten, natuur en populatie in een gebied van minstens 100 ha groot. Helaas stellen we regelmatig vast dat een bijzondere veldwachter zijn functie misbruikt en illegale jachtpraktijken stelt en/of faciliteert. Vogelbescherming Vlaanderen stelde zich al meermaals burgerlijke partij in dergelijke rechtszaken.

Gelden er quota voor de jacht?

Ja en nee. Voor grofwild - edelhert, ree, wild zwijn, moeflon, damhert – moeten jagers over een goedgekeurd afschotplan

beschikken dat vastlegt hoeveel dieren ze kunnen doden, van welk geslacht en leeftijd. Het afschotplan maakt deel uit van een faunabeheerplan waarin de jager zijn plannen omschrijft om de wildpopulatie in zijn jachtterrein op een gezond peil te houden.

Omdat de patrijs ernstig bedreigd is, geldt hiervoor een gestandaardiseerd telprotocol. Enkel wanneer een erkende WBE 3 jaar lang tijdens voorjaarstellingen minimum 3 broedparen per 100 ha open ruimte jachtgebied heeft geteld, kan de jacht op die soort geopend worden in het najaar. Ontoelaatbaar volgens Vogelbescherming Vlaanderen: de patrijs is een bedreigde diersoort en dus blijven we ervoor strijden om hem uit de lijst van jachtwild te schrappen.

Zijn er grote verschillen met de buurlanden?

Zeker. Laten we beginnen met Wallonië, geen buurland, maar er geldt wel een andere regelgeving. Zo is er een verschil in de bejaagbare soorten. In Wallonië mag er wel op houtsnip gejaagd worden. En het is ook toegestaan om wild uit te zetten om erop te jagen. Een praktijk die verboden is in Vlaanderen, maar helaas nog wel illegaal gebeurt zoals ook bleek uit de PANO-reportage van 13 december 2023.

Herbekijk de PANO-reportage over de illegale uitzet van patrijzen.

In Frankrijk is men veel soepeler over de jacht en liggen de voorwaarden om een jachtverlof te krijgen veel lager. Vlaanderen gaat daarom de gelijkstelling van het jachtexamen afgelegd in Frankrijk verstrengen. Jachtexamens afgelegd in Duitsland, Luxemburg, Nederland en Oostenrijk worden wel gelijkgesteld.

In Nederland is de maatschappelijke discussie over zin en onzin van jacht groter dan in

Vlaanderen, wat we positief vinden. Het doden van dieren vormt daar geen (historisch) automatisme meer, maar een uitzonderlijk hulpmiddel om het beter samenleven tussen wilde dieren en mens te ondersteunen. De gewone jacht is er overigens maar op 3 soorten toegestaan: fazant, wilde eend en houtduif. De jacht op konijn is al enkele seizoenen geschrapt en die op haas ook in de provincies Utrecht, Limburg en Groningen.

Waar kan je terecht als je iemand verdenkt van ongereguleerde jacht?

De dienst Natuurinspectie controleert de correcte toepassing van de jachtwetgeving. Misdrijven moeten bij hen gemeld worden. Contacteer de lokale politie als de openbare veiligheid in het gedrang komt door het gebruik van wapens.

Welke straffen staan er op illegale jacht?

- geldboetes van € 800 tot € 2.000.000 (rekening houdend met opdecimen)
- gevangenisstraffen van 1 maand tot 2 jaar

Strenge bestraffingen zijn echt nodig! Daarom stelt Vogelbescherming Vlaanderen zich burgerlijke partij bij overtredingen. De schade voor de biodiversiteit is aanzienlijk. En hoewel jacht vaak verdedigd wordt als wildbeheer gaat het bij gewone jacht in feite om het plezier van het jagen en het vullen van de eigen diepvries. Bovendien worden ook de dieren in de buurt, zoals vogels, telkens opgeschrikt. Voor het 'plezier' van enkelen...

Help onze juridische acties financieren. Doe een gift.

Surf naar onze webwinkel www.vogelbescherming.be/winkel en registreer je gift.